Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването

(обн., ДВ, бр. 7 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2015 г., бр. 88 от 2016 г., бр. 58 от 2019 г., бр. 54 от 2020 г., бр. 79 от 2021 г.; попр., бр. 81 от 2021 г.; доп., бр. 96 от 2021 г.)

§ 1. Член 8 се изменя така:

„Чл. 8. (1) Министерството на здравеопазването създава и поддържа електронен регистър на специализантите и на придобилите специалност в системата на здравеопазването като част от Националната здравноинформационна система.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа:

1. номер на специализанта и номер на придобилия специалност от регистъра, които се генерират и издават автоматично, след извършване на автоматизирани технически и логически проверки, при регистриране на специализант, съответно попълване на информация за сесията и годината на успешно полагане на държавния изпит за специалност, от висше училище или Военномедицинската академия;

2. имената по документ за самоличност на специализанта/придобилия специалност, гражданство и единен граждански номер/личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за самоличност, вида на пребиваване на чужденеца в страната и дали е с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут, или чужденец от българска народност/български произход;

3. наименование и код на специалността, по която се обучава специализантът и съответно която е придобил;

4. мястото, на което е приет специализантът съобразно чл. 11, 13 или 22а и дали то е финансирано от държавата;

5. висшето училище или Военномедицинската академия, регистрирали специализанта;

6. институцията, в която се провежда теоретичното обучение и базата за обучение;

7. в случаите, когато базата за обучение е лечебно заведение – номерът и датата на заповедта за одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на специализанти по съответната специалност, валидна към датата на започване на обучението за придобиване на специалност от специализанта, и срокът на одобрението;

8. номер и дата на сключения договор или на заповедта по чл. 11, чл. 13, чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3;

9. начална и крайна дата на обучение;

10. придобитата от специализанта специалност от висшето образование, образователно-квалификационна степен и професионална квалификация, серия, номер (фабричен или електронен), регистрационен номер и дата на издаване на дипломата за висше образование, висшето училище, издало дипломата, и държава;

11. в случаите, в които е приложимо – данни за удостоверението за признаване на професионална квалификация, документа за признато висше образование, удостоверението за владеене на български език и професионалната терминология на български език от чужденците за упражняване на медицинска професия в Република България, за проведена проверка на познанията на български език на медицинските специалисти, граждани на държави – членки на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация по медицинска професия в Република България;

12. промяна в данните и обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност (прекъсване на обучението, продължаване на обучението, прекратяване на обучението, признаване на етап от обучението, промяна на базата за обучение, промяна в имената на специализанта, придобита друга специалност и др.);

13. приемащите бази за обучение за провеждане на практическо обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в основната база за обучение, а в случаите, когато приемащата база за обучение е лечебно заведение – номерът и датата на заповедта за одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на специализанти по съответната специалност и срокът на одобрението; периодите на провеждане на обучението по тези модули и раздели;

14. информация в случаите по чл. 23, ал. 2;

15. сесията и годината на допускане до държавния изпит;

16. сесията и годината на успешното полагане на държавния изпит;

17. серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност;

18. прикачени документи, удостоверяващи данните и обстоятелствата по провеждане на обучението и придобиването на специалност.

(3) Базите за обучение имат достъп до данните в регистъра по ал. 1 за всички специализанти, регистрирани в съответната база за обучение. Ръководителите на базите за обучение определят длъжностни лица, които да попълват искане за вписване на специализанти в регистъра по ал. 1 и да прикачат необходимите документи. Тези длъжностни лица въвеждат данните по т. 2 – 9 и т. 13 и прикачат документи, удостоверяващи тези данни и обстоятелства.

(4) Висшите училища и Военномедицинската академия имат достъп до данните в регистъра по ал. 1 за всички специализанти, регистрирани в съответната институция, и за всички лица, на които са издали свидетелство за призната специалност. Ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия определят длъжностни лица, които вписват всички данни в регистъра по ал. 1, правят технически корекции при необходимост на попълнените от базите за обучение данни и прикачат необходимите документи.

(5) Министърът на здравеопазването определя длъжностни лица, които имат достъп до всички данни в регистъра по ал. 1 при изпълнение на служебните си задължения и са с администраторски права. Администраторските права не включват права за редактиране или изтриване на данни, въведени от висшите училища и базите за обучение.

(6) Всеки регистриран специализант има право на достъп до данните за него в регистъра по ал. 1. Достъпът на специализанта се предоставя въз основа на идентификация посредством квалифициран електронен подпис или на електронна идентификация по смисъла на Закона за електронната идентификация.

(7) Министърът на здравеопазването може да дава указания за работа с регистъра по ал. 1.

(8) Ако бъде установено, че специализант или придобил специалност е регистриран в несъответствие с изискванията на наредбата, в 14-дневен срок от установяването висшето училище или Военномедицинската академия отстраняват несъответствията или заличават регистрацията на специализанта.

(9) Ако бъде установено, че признаване на етап от обучението не е извършено в съответствие с изискванията на тази наредба, висшето училище или Военномедицинската академия отстраняват несъответствията в 14-дневен срок от установяването.

(10) Длъжностни лица, които имат достъп до данни и документи от регистъра, нямат право да разпространяват информация за обстоятелствата, фактите и документите, които са им станали известни при или по повод изпълнение на задълженията им, дори и при прекратяване на техните функции.“

§ 2. Член 9 се изменя така:

„Чл. 9. (1) Обучението за придобиване на специалност се провежда за определения в номенклатурата на специалностите срок и съгласно рамкова учебна програма за всяка специалност, утвърдена от министъра на здравеопазването.

(2) Рамковите учебни програми се разработват от определените от министъра на здравеопазването изпитни комисии за държавен изпит за съответната специалност. Министърът на здравеопазването определя председател на изпитна комисия, който да координира и организира дейността, да съгласува рамковата учебна програма с висшите училища и да я предложи на министъра на здравеопазването за утвърждаване.

(3) Рамковите учебни програми съдържат:

1. дефиниция на специалността и професионална квалификация на лицата, които имат право да се обучават по нея;

2. продължителност на обучението съгласно срока, определен в номенклатурата на специалностите;

3. учебен план, съдържащ наименование на задължителните модули и раздели от теоретичното и практическото обучение и тяхната продължителност, и при необходимост минимален задължителен брой практически дейности (изследвания, манипулации, операции и др.);

4. задължителните колоквиуми;

5. знанията, уменията и компетентностите, които специализантът следва да придобие;

6. конспект за държавен изпит за специалност.

(4) Министерството на здравеопазването публикува на интернет страницата си утвърдените рамкови учебни програми и ги изпраща на висшите училища.

(5) При необходимост рамковите учебни програми за придобиване на специалност се актуализират в съответствие с развитието на медицинската наука и практика по реда на ал. 2.

(6) Въз основа на утвърдените рамкови учебни програми ректорите на висшите училища утвърждават учебни програми за всяка специалност, по която извършват обучение, и ги публикуват на интернет страниците си. При необходимост ректорите актуализират утвърдените от тях учебни програми.

(7) Актуализираните рамкови учебни програми и учебните програми, утвърдени от ректорите на висшите училища, се прилагат по отношение на започналите обучение за придобиване на специалност след утвърждаването им.

(8) Рамковите учебни програми за военномедицинските специалности се разработват от Военномедицинската академия, съгласуват се с министъра на отбраната и се предлагат за утвърждаване от министъра на здравеопазването. Въз основа на утвърдените рамкови учебни програми Военномедицинската академия утвърждава учебни програми по военномедицинските специалности.“

§ 3. В чл. 10, ал. 1 след думата „признати“ се добавя „със заповед на ректора“ и се създава изречение второ: „Заповедта за признаване на обучението се прикача в регистъра по чл. 8, ал. 1 в 7-дневен срок от издаването ѝ.“

§ 4. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. (1) В 7-дневен срок от сключването на договора или издаването на заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13, ал. 3 длъжностно лице по чл. 8, ал. 3 попълва искане за вписване на специализанта в регистъра по чл. 8, ал. 1, което съдържа данните по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 9. Към искането за вписване в регистъра се прикачат в електронен вид следните документи:

1. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия в Република България, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;

2. договорът, съответно заповедта по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13;

3. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;

4. удостоверение за владеене на български език и професионалната терминология на български език, издадено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето в случаите по чл. 19, ал. 1 и 2;

5. протоколът от проведения конкурс по чл. 17, ал. 3;

6. заповедта на министъра на здравеопазването за одобрение на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност.

(2) В 14-дневен срок от искането за вписване по ал. 1 висшето училище проверява дали попълнените данни и прикачените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба.

(3) В случай че са спазени изискванията на наредбата, длъжностно лице по чл. 8, ал. 4 попълва данните по чл. 8, ал. 1, т. 10 и 11, при необходимост прави технически корекции на попълнените данни от базата за обучение и регистрира специализанта в регистъра.

(4) В случай че са установени несъответствия на попълнените данни и прикачените документи с изискванията на наредбата, висшето училище писмено уведомява базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(5) В 7-дневен срок от отстраняване на несъответствията по ал. 4 длъжностно лице по чл. 8, ал. 4 попълва данните по чл. 8, ал. 1, т. 10 и 11 и регистрира специализанта в регистъра.

(6) В случай че несъответствията по ал. 4 не са отстранени в определения срок, висшето училище не регистрира специализанта, за което уведомява базата за обучение. Длъжностното лице по чл. 8, ал. 4 посочва в искането по ал. 1 за вписване в регистъра причините, поради които висшето училище не регистрира специализанта, и прикача писменото уведомление до базата за обучение. Времето, през което лицето, на което е отказано да бъде регистрирано и което не е вписано в регистъра по чл. 8, ал. 1, е присъствало в базата за обучение, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

(7) Когато специализантът се обучава по неклинична специалност, длъжностното лице по чл. 8, ал. 4 от висшето училище, издало заповедта за провеждане на обучението, регистрира специализанта в регистъра по чл. 8, ал. 1.

(8) Когато специализантът се обучава по военномедицинска специалност, длъжностното лице по чл. 8, ал. 4, определено от Военномедицинската академия, регистрира специализанта в регистъра по чл. 8, ал. 1.

(9) След регистрацията на специализанта в регистъра по чл. 8, ал. 1 висшето училище, съответно Военномедицинската академия, издава книжка за специализация. В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра по чл. 8, ал. 1. Висшето училище изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от издаването ѝ.“

§ 5. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създават се нови ал. 5 и 6:

„(5) За класиране на кандидатите базите за обучение формират бал от всеки един от компонентите, посочени в ал. 4, като преценяват индивидуалната му тежест. Правилата за балообразуването и за класирането на кандидатите се публикуват в обявата за конкурса по ал. 3.

(6) Протоколът от проведения конкурс по ал. 3 се публикува на интернет страницата на базата за обучение.“

2. Досегашните ал. 5, 6 и 7 стават съответно ал. 7, 8 и 9.

§ 6. В чл. 20, ал. 5 думите „министъра на здравеопазването“ се заменят с „ректора“.

§ 7. В чл. 21 се правят следните допълнения:

1. В ал. 3 се създават изречения второ и трето: „За издаване на удостоверението не се дължи такса. Копие от удостоверението се изпраща в базата за обучение на специализанта в 7-дневен срок от издаването му.“

2. Създава се ал. 5:

„(5) Длъжностно лице по чл. 8, ал. 3 въвежда в регистъра данните по чл. 8, ал. 2, т. 13 за всеки преминат модул или раздел от учебната програма в приемащо лечебно заведение или национален център и прикача удостоверението по ал. 3 в 14-дневен срок от получаването му.“

§ 8. В чл. 22, ал. 3 се създава изречение второ: „За издаване на удостоверението не се дължи такса.“

§ 9. В чл. 22в, ал. 2 думите „на специализантите по чл. 8, ал. 2“ се заменят с „по чл. 8, ал. 1“.

§ 10. В чл. 22ж се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създават изречения второ и трето: „За издаване на удостоверението не се дължи такса. Копие от удостоверението се изпраща в базата за обучение на специализанта в 7-дневен срок от издаването му.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Длъжностно лице по чл. 8, ал. 3 въвежда в регистъра данните по чл. 8, ал. 2, т. 13 за всеки преминат модул или раздел от учебната програма в приемащо лечебно заведение или висше училище и прикача удостоверението по ал. 2 в 14-дневен срок от получаването му.“

§ 11. В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „министъра на здравеопазването“ се заменят с „ректор на висше училище“.

2. В ал. 3 думите „министъра на здравеопазването“ се заменят с „ректора“.

3. Създава се ал. 5:

„(5) Признаването на проведено в чужбина обучение за придобиване на специалност по ал. 1 и 2 се осъществява със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия, която в 7-дневен срок от издаването ѝ се прикача в регистъра по чл. 8, ал. 1.“

§ 12. В чл. 24 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. в случаите по чл. 27, ал. 4.“

2. В ал. 5 след думата „специализанта“ се поставя запетая и се добавя „както и в случаите по чл. 27, ал. 5“.

§ 13. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 1, буква „д“ думите „програма, приложима при започването на обучението му в базата за обучение“ се заменят с „програма на приемащото висше училище“.

2. В ал. 3 се създава изречение второ: „За издаване на удостоверението не се дължи такса.“

3. В ал. 5 след думата „признато“ се добавя „със заповед на ректора“ и се създава изречение второ: „Заповедта за признаване на обучение се прикача в регистъра по чл. 8, ал. 1 в 7-дневен срок от издаването ѝ.“

4. В ал. 6 думите „уведомява Министерството на здравеопазването за промяната по реда на чл. 8, ал. 4“ се заменят с „вписва промяната в регистъра по чл. 8, ал. 1“.

§ 14. В чл. 26 думите „изпращат в Министерството на здравеопазването“ се заменят с „прикачат в регистъра по чл. 8, ал. 1“.

§ 15. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 се създава изречение второ: „За издаване на удостоверението не се дължи такса.“

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Когато срокът на одобрението за обучение на лечебно заведение или акредитацията по реда на Закона за висшето образование на висше училище или национален център по проблемите на общественото здраве е изтекъл, но те са в процедура за получаване на последващо одобрение/акредитация, обучението за придобиване на специалност на специализантите в него се прекъсва по реда на чл. 24, ал. 3 от датата на изтичане на срока на одобрението/акредитацията. Ако към момента на изтичане на срока на одобрението/акредитацията специализантът провежда теоретично обучение или обучение по реда на чл. 21 или 22ж, обучението се прекъсва след приключване на теоретичното обучение или обучението по модула или раздела.“

3. Създава се нова ал. 5:

„(5) В случаите по ал. 4 специализантът има право при възможност да проведе теоретично обучение или обучение по реда на чл. 21 или 22ж, като в този случай отправя искане до ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия за продължаване на обучението за срока на провеждане на теоретичното обучение или обучението по реда на чл. 21 или 22ж.“

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 16. В чл. 37 се създава изречение второ: „Копие на свидетелството за призната специалност се прикача в регистъра по чл. 8, ал. 1 в едномесечен срок от издаването му.“

§ 17. Член 42а се изменя така:

„Чл. 42а. На специализантите могат да се отпускат и финансови средства, в това число стипендии, от европейски проекти и програми или друг източник. Когато отпускането на средствата е за сметка на Европейските структурни фондове и Европейските фондове при споделено управление, размерът на сумите, тяхното предназначение, редът и условията за предоставянето им се одобряват от комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.“

§ 18. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6 думите „базите за обучение“ се заменят с „националните центрове по проблемите на общественото здраве и лечебните заведения“.

2. В ал. 7 след думите „Средствата по ал. 1“ се добавя „за обучение, което не е проведено във второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на здравеопазването,“.

3. Алинея 8 се изменя така:

„(8) Базата за обучение предоставя средствата по ал. 7 за таксите по чл. 41, ал. 6 на приемащото лечебно заведение, което не е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на здравеопазването, а за специализантите, обучаващи се на места, финансирани от държавата по реда на чл. 13, предоставя средствата по чл. 42б, ал. 2 на лечебното заведение по чл. 13, ал. 1 в 10-дневен срок от получаване на средствата от висшето училище.“

§ 19. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Информацията включва и размера на трудовото възнаграждение за съответната длъжност за специализант, възможности за допълнителни обучения, социално-битови условия и други стимули, ако са осигурени такива.“

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) В срок до 10 април, съответно до 10 септември, ръководителите на лечебни заведения по чл. 13, ал. 1, които желаят да заявят места, финансирани от държавата, предоставят в базите за обучение, с които имат договор, мотивираните си предложения да обучат свои служители по реда на чл. 13 на места за специализанти, финансирани от държавата. В срока по ал. 4 базите за обучение представят в съответните регионални

здравни инспекции мотивираните предложения на лечебните заведения по чл. 13, ал. 1 съобразно своя капацитет и възможности.“

§ 20. В чл. 47 се създава ал. 2а:

„(2а) Заповедта по ал. 2 се публикува на интернет страницата на Министерството на здравеопазването заедно с информацията по чл. 44, ал. 1, изречение трето за определените места за специализанти, финансирани от държавата.“

§ 21. Член 48а се отменя.

§ 22. Член 48в се отменя.

§ 23. В чл. 50 се създава ал. 3:

„(3) Лечебните заведения – бази за обучение, националните центрове по проблемите на общественото здраве, висшите училища и Военномедицинската академия публикуват ежегодно на интернет страницата си резултатите и анализа на проведените анкети сред специализантите по ал. 1, т. 1, буква „д“ и т. 2, буква „б“.“

§ 24. В приложение № 1 към чл. 1, ал. 2 се правят следните изменения:

1. В раздел I „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар“, подраздел „Неклинични специалности“ на ред № 1 думата „Биохимия“ се заменя с „Медицинска биохимия“.

2. В раздел II „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ на ред № 1 думата „Биохимия“ се заменя с „Медицинска биохимия“.

3. В раздел V „Специалности за лица с професионална квалификация „магистър-фармацевт“, подраздел „Неклинични специалности“ на ред № 2 думата „Биохимия“ се заменя с „Медицинска биохимия“.

4. В раздел VII „Специалности за лица с висше немедицинско образование“, подраздел „Неклинични специалности“ на ред № 3 думата „Биохимия“ се заменя с „Медицинска биохимия“.

5. В раздел VIII „Специалности за лица с висше медицинско или немедицинско образование“, подраздел „Неклинични специалности“:

а) на ред № 2 след думите „молекулярни биолози“ се поставя запетая и се добавя „биотехнолози“;

б) на ред № 4 думите „(за магистри, работещи в системата на здравеопазването)“ се заличават.

§ 25. В приложение № 2 към § 4 от преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В раздел I „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар“ се създава ред 46:

„46. Биохимия Медицинска биохимия“.

2. В раздел II „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се създава ред 19:

„19. Биохимия Медицинска биохимия“.

3. В раздел III „Специалности за лица с професионална квалификация „магистър-фармацевт“ се създава ред 8:

„8. Биохимия Медицинска биохимия“.

4. В раздел IV „Специалности за лица с висше немедицинско образование“ се създава ред 9:

„9. Биохимия Медицинска биохимия“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 26. (1) За оставащия срок от обучението на специализантите по клинични специалности, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават на места, финансирани от държавата, определени за 2020 г. и 2021 г., Министерството на здравеопазването предоставя на базата за обучение или на лечебното заведение по чл.

13, ал. 1, чийто служител е специализантът, средства в размер на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец проведено обучение.

(2) За оставащия срок от обучението на специализантите, приети на места, финансирани от държавата, определени за 2020 г. и 2021 г. по специалност „Обща медицина“, Министерството на здравеопазването предоставя на базата за обучение средства в размер на 1,2 пъти от размера на 2,5 минимални работни заплати за страната и дължимите от работодателя осигурителни вноски върху тях за всеки месец проведено обучение.

(3) От влизане в сила на тази наредба месечното трудово възнаграждение на специализантите по ал. 1 и 2 не може да бъде по-малко от 2,5 минимални работни заплати за страната.

§ 27. (1) Министерството на здравеопазването създава електронния регистър по чл. 8, ал. 1 в срок до 1 месец от влизане в сила на тази наредба, като осигурява прехвърлянето на данни от досегашните регистри на специализантите и на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

(2) До създаването на електронния регистър по чл. 8, ал. 1 ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването информация за регистъра на специализантите и на придобилите специалност в системата на здравеопазването по досегашния ред, като към информацията по досегашния чл. 8, ал. 4, т. 1 се добавят и номерът и датата на заповедта за одобрение от министъра на здравеопазването за обучение на специализанти по съответната специалност и срокът на одобрението, когато базата за обучение е лечебно заведение.

§ 28. (1) Ректорите на висшите училища утвърждават учебни програми в шестмесечен срок от утвърждаването на рамковата учебна програма по съответната специалност от министъра на здравеопазването.

(2) До утвърждаването на рамковите учебни програми и учебните програми, утвърдени от ректорите на висшите училища по реда на чл. 9, обучението се извършва съгласно утвърдените по досегашния ред учебни програми.

§ 29. Параграф 20 влиза в сила от 1 декември 2023 г.

§ 30. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

Министър: **Асен Меджидиев**